

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مصدق و جبهه ملی از نگاهی دیگر

کامران غضنفری

	فهرست
۹	مقدمه
۱۱	فصل اول / مصدق در دوره رژیم قاجار
۱۱	خاندان مصدق
۱۴	مستوفی خراسان
۲۰	مصدق و مشروطیت
۲۳	تحصیل در خارج از کشور
۲۸	درخواست تابعیت از کشور سوئیس
۲۹	عضویت در فراماسونری
۳۳	والی فارس
۵۵	فصل دوم / دکتر مصدق و رضاشاه
۵۵	برخی اظهارات دکتر مصدق در مورد رضاخان
۵۹	حضور در کابینه های مختلف
۶۱	شرکت در کمیته مشورتی
۶۴	مخالفت صوری با سلطنت رضاخان
۶۸	برخی تناقضات دیگر
۷۲	بازداشت مصدق در سال ۱۳۱۹
۷۷	فصل سوم / دکتر مصدق و جبهه ملی در دوره محمدرضا پهلوی
۷۷	پیشنهاد نخست وزیری به مصدق
۷۸	منع دولت از مذاکره با بیگانگان جهت امتیازات نفتی (طرح موازنه منفی)

۸۳	مخالفت با طرح لغو امتیاز نفت جنوب
۹۱	برکناری دکتر میلیسپو
۹۳	بازداشت آیت‌الله کاشانی توسط انگلیسی‌ها
۹۵	تحصن در دربار
۹۷	آغاز نهضت ملی شدن نفت
۹۸	انتخابات مجلس شانزدهم، ترور هژیر و تشکیل جبهه ملی
۱۰۷	ملاقات محرمانه مصدق با رزم‌آرا
۱۰۹	ماجرای نخست‌وزیر شدن دکتر مصدق
۱۲۱	مواضع دکتر مصدق علیه فداییان اسلام
۱۲۶	تحصن فداییان اسلام در زندان
۱۳۴	سرانجام کار فداییان اسلام
۱۳۸	برخورد با روحانیت
۱۴۳	ویژگی‌های شخصیتی و اعتقادی دکتر مصدق
۱۵۳	مصدق و حزب توده
۱۵۸	بکارگیری عناصر ناصالح
۱۷۵	انتخابات مجلس هفدهم
۱۷۸	قیام سی‌ام تیر
۱۸۸	تداوم ارتباط با فراماسون‌ها
۱۹۴	طرح کودتا در مهر ماه ۱۳۳۱
۱۹۸	اخذ اختیارات فوق‌العاده از مجلس
۲۰۸	ماجرای نهم اسفند ۱۳۳۱
۲۱۱	قتل افشار طوس
۲۱۷	رفراندم انحلال مجلس
۲۴۳	آزادخواهی به شیوه دکتر مصدق
۲۵۲	ترور شخصیت آیت‌الله کاشانی
۲۶۱	حمله به منزل آیت‌الله کاشانی

۲۶۵	مصدق و رژیم صهیونیستی
۲۷۳	فصل چهارم / جبهه ملی و آمریکا
۲۷۳	جبهه ملی اول و آمریکا
۲۸۶	برنامه‌ریزی جهت کودتای ۲۸ مرداد
۲۹۵	هشدارهای مختلف نسبت به کودتا
۳۱۰	همراهی با کودتاچیان
۳۲۱	فراری دادن سرلشکر زاهدی از مجلس
۳۲۴	تسلیم شدن دکتر مصدق
۳۲۵	تخفیف مجازات مصدق به توصیه آمریکایی‌ها!
۳۳۰	علل شکست نهضت ملی شدن صنعت نفت
۳۳۵	جبهه ملی دوم
۳۴۲	جبهه ملی دوم و آمریکا
۳۵۱	جبهه ملی سوم
۳۵۳	جذب نیروهای جبهه ملی توسط رژیم شاه
۳۵۹	جبهه ملی چهارم
۳۷۶	جبهه ملی و نظام سلطنتی
۳۸۵	فصل پنجم / مواضع و رفتارهای جبهه ملی در جمهوری اسلامی ایران
۳۸۵	جبهه ملی و جمهوری اسلامی ایران
۳۹۷	مواضع امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری درباره جبهه ملی
۴۰۵	فهرست منابع

مقدمه

در تاریخ معاصر ایران ، نام مصدق و جبهه ملی ایران، با حوادث و مسائل بسیاری همراه بوده است. جوانی مصدق - که خود اشراف‌زاده‌ای از تبار قاجار بود - با ایام نهضت مشروطه مصادف شد. وی که در برابر ناملایمات آن دوران به هیچ وجه اهل خطر کردن نبود، پس از مدتی به بهانه تحصیل راهی خارج از کشور شد و چند سال بعد حتی به فکر ترک تابعیت ایران و اخذ تابعیت کشور سوئیس افتاد. به دلیل عدم موفقیت در این امر، به ایران بازگشت و سپس در تشکیلات حکومتی که زیر نفوذ کشورهای بیگانه بود، مصدر برخی امور شد. در دوران بیست ساله حکومت رضاخان و هم چنین در دوران سلطنت پسرش محمد رضا پهلوی، به ایفای نقش‌های گوناگونی پرداخت تا اینکه در مرداد ۱۳۳۲ از صحنه قدرت به کناری نهاده شد.

جبهه ملی ایران نیز که در سال ۱۳۲۸ تشکیل شد، طی دوران حکومت پهلوی و هم چنین پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با پشت سر نهادن فراز و نشیب‌های بسیار، نقش‌های گوناگونی ایفا کرد.

کتاب حاضر مروری است متفاوت بر برخی از مسائل و حوادث دوران زندگی دکتر مصدق و جبهه ملی ایران، که بسیاری از ذهنیات پیشین در این زمینه را به چالش کشیده، تصویر دیگری از قضایا ارائه می‌کند.

امید است که این پژوهش برای علاقمندان به تاریخ معاصر ایران مفید باشد و آنان نیز با ارائه نظرات خود، ما را در راستای غنای بیشتر مطالب یاری دهند.

کامران غضنفری